

Angelček

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

Uredil

ANTON KRŽIČ.

XV. tečaj.

V Ljubljani, 1907.

Izdalo društvo „Pripravniki dom“.

Natisnila „Katoliška tiskarna“.

333 82 II 4a

II 4a

33382

(7)

KAZALO.

Pesmi.

	Stran
Božična pesem naše Zorke	1
Zimski dan	15
V burji	16
Ptička pozimi	17
Na klanec	17
Izpod zimskega neba: Tetka zima. Bedni Anžek. — Solnce medli	92
Zajčkova tožba. — Vrabčeva	30
Zdrava ti, Marija	33
Vabilna pesem	39
Kukov mlín	46
Zaspani Tonček	48
Sijaj, sijaj, zlato solnce	49
Pomlad se vrača	49
Pomladni sneg	53
Zvonček	62
Ko bliža se maj	62
Pomlad v srcu	63
Nesrečni pirhi	64
Če se loči mamica	65
Tatinski vrabček	79
Na trati	80
Na kresni večer	81
Cvetka pri cvetki	81
Zvonček klenka	87
Bučela	87
Janko pri skledi. (Slika)	89
Zadovoljni pastirček	95
Hi, konjiček	95
Srdita mati	95
Pesem o lipah	95
Pesem uboge sirote	97
V višave	97
Naš god	111
Na vodi	113
Moja piška	128
Pozdrav male Zorice prvo-obhajancem	129
Lačni gostje. (Slika)	137
Striček	143
Teci, teci, mucka ti!	144
Nazaj k mamici	145

	Stran
V mraku	145
Na bratčevem grobu	161
Ujeti vran. (Slika)	169
Jesen se je vrnila	172
O polnoči	177
Sedaj je drugače	187
Betlehemske pastirci. (Slika)	188
Sveti Miklavž	191

Povesti, popisi, pripovedke, basni i. dr.

Prva in zadnja smotka. (Slika)	5
Martine, kaj je bilo?	11
V službo	13
Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade. (Slika)	24
Dvojno darilo	27
Hvaležni pes	36
Kdor drugemu jamo koplje	42
Bumf, bumf, bumf	44
Pri zajčkih. (Slika)	54
Slaba tovarišija	59
Kdor ne uboga, ga tepe nadloga	69
Sv. Peter prvič pri Kristusu. (Slika)	71
Majniška kraljica	74
Spomini starega klobuka	85
Neubogljivec	89
Zarnikov Vinko	93
Previdnosti ni nikoli preveč. (Slika)	100
Iz zlatih let	103
Jerebica in mladiči. (Basen)	111
Ančika in Ivanček	116
Omahnov Jakec	118
Kako je močan Angel varih. (Slika)	122
Kdor ne uboga, ga tepe nadloga	122
Pes izda morilca	125

	Stran
Mladi popotnik	130
Za kazen	133
Po borovnice	137
Le enkrat bi videl	142
Angel varih	146
Spomin iz mladih let	147
Preveliko zaupanje. (Slika)	150
Zlobni Martinek	156
Basni 159 175	189
Za jabolki	162
Odlomek iz življenja ubogih	169
V čolnu	173
Kjer je ljubezen, tam po- maga angel varih	174
Miklavž prihaja	199

Mladinska igra.

Deklica s tamburico	178
-------------------------------	-----

Lepi nauki.

Kakšne otroke ima rada Ma- rija? 2, 18, 34, 50, 60, 82, 98	114
---	-----

Pesmi z napevi.

Pozimi	14
Veselje pozimi	30

	Stran
Na klanec	47
Kukavica	63
Zdrava ti, Marija	78

V zabavo in kratek čas.

Uganke 16, 48, 80, 96, 112	144
	176
Kratkočasnice 48, 96, 112	128
	144, 176 192
Naloge	64 160

Slike.

Nasledki kajenja	8-9
Pozimi. (Kepanje)	25
V otroškem vrtcu	40-41
Pri zajčkih	56-57
Sv. Peter prvokrat pri Kri- stusu	72-73
† P. Angelik Hribar	77
Deček pri skledi	88
Brat in sestra na vozičku	102
Angel reši sv. Petra iz ječe	119-120
Lačni gostje	136
Kaj zna mačica	152-153
Ujeti vran	168
Betlehemski pastirci	188

(Priloga Vrtcu.)

Št. 1. Ljubljana, dne 1. januarja 1907. XV. tečaj.

Božična pesem naše Zorke.

Pa takó-le, pa takó-le,
kadar zima prikašljá;
jaz pogledam proti nebu,
kdaj nasiplje mi snegá.

In nebo se nagne bliže,
kaj bi rada, dobro ve:
In obleče sukno sivo,
sneg mi sipíje na lasé.

Pa takó-le, pa takó-le,
kadar pada sneg drobán,
prašam: kdaj li bodo prišli
angeli čez našo plan?

Drobni snežec ne razume,
pa mi reče: Zorka, spat!
V sanjah bodo prišli k tebi,
sto jih pride naenkrat.

Pa takó-le, pa takó-le,
ko ponoči mirno spím,
jasno sije moje čelo,
angelov je sto nad njim.

Jaz jih prašam: Bratci zlati,
kje je ljubi Božič, kje?
Prinesite božje Dete,
da ga denem na srce!

Pa takó-le, pa takó-le,
ko se zjutraj prebudim,
božje Dete v srcu nosim
in ga molim in častim.

Silvin Sardenko.

Kakšne otroke ima rada Marija?

Vsak katoličan ima poleg svoje telesne matere tudi še dve duhovni materi, eno na zemlji, drugo v nebesih: sveto cerkev in Marijo, Mater božjo.

„Angelček“ vam bo letos večkrat kaj povedal o Mariji, vaši nebeški Materi. Posebno bi vas rad temeljito poučil, kako se morate vesti, kakšni morate biti, da vas bo mogla Marija rada imeti.

Da boste pa ta nauk o nebeški Materi lažje umeli in si ga bolje zapomnili, bomo ono pristrčno ljubezen, ki jo ima navadna dobra mati do svoje dece, primerjali z nebeško ljubeznijo, ki jo ima Marija do svojih otrok.

Omenim pa, da se navadno imenujejo Marijini otroci le oni, ki so zapisani v posebno Marijino družbo tega imena; vendar se sme vsak izvrsten častilec Matere božje tudi imenovati Marijin otrok.

1. Navadno si matere želé, da bi bili vsi njih otroci **lepi in zdravi**. Oj, kako hudo dé dobri in skrbni materi, če ima njen otrok kako telesno napako, če nima vseh zdravih udov, če je popačenega ali odurnega obličja itd.

Enako si želi naša nebeška Mati **lepih, zdravih in čvrstih** otrok. Pa nikar ne mislite, da gleda nebeška Mati na zunanjo lepoto, na čvrsto telesno zdravje; ne, marveč le na dušno lepoto. Podlaga vse dušne lepote, dušnega življenja in zdravja, pa je **milost božja**.

Grozovito ostudna je duša omadežana s smrtnim grehom, da si pač grše ostudnosti ne moremo misliti ne na tem, ne na onem svetu. Precejšnji del peklenških kazni bode ravno v tem, da bodo morali pogublenci vekomaj gledati to strašno ostudnost pri sebi in pri drugih. Obratno pa je duša v posvečujoči milosti božji nedopovedljivo lepa. Dokaz nam je to, ker se Bog sam iz nebes z veseljem ozira nanjo. Bog, ki vedno gleda vse lepotije v nebesih in na svetu, se vendar z veseljem ozira na tako dušo, in se mu toliko priljubi, da jo imenuje svojega ljubega otroka.

Zdaj pa že lahko izprevidite, kateri so oni lepi in čvrsti Marijini otroci, do katerih ima nebeška Mati posebno veselje. Dvojni ljudje na zemlji so taki lepi Marijini otroci.

Najprej oni žarnolični in presrečni, ki po svetem krstu še niso izgubili posvečujoče milosti božje. Poznamo jih po njih krasnem imenu: nedolžni! O, le-ti so največji ljubljenci Marijini; oj, s koliko radostjo obrača nebeška Mati nanje svoje materine oči! Taki ljubljenci Marijini so bili: sv. Alojzij, Stanislav, Berhmans, Herman, sv. Terezija, Roza Limanska in še milijoni drugih.

Druga vrsta lepih Marijinih otrok je pa vrsta onih, ki so bili sicer tako nesrečni, da so izgubili posvečujočo milost božjo s smrtnim grehom, a so jo zopet dobili v dobro opravljeni izpovedi. Vsi pravi izpokorniki so tudi ljubljenci otroci Marijini. Saj se še svetna mati tako zelo veseli, če je njen otrok po hudi bolezni ali po kaki drugi nesreči izgubil telesno lepoto in krepost, pa jo potlej zopet dobi po srečnem ozdravljenju. Kako da bi Marija ne bila vesela svojih ozdravljenih otrok, ko vé, kako grozovito ostudni so bili, dokler so bili še v smrtnem grehu; zdaj pa so tako neizrečno lepi, ko so očiščeni v krvi božjega Jagnjeta — in sicer po njeni skrbi. Zgodovina nam kaže tudi premnogo takih ljubljencev Marijinih, kakor je bila, n. pr., sv. Marija Egipčanka, Kortonica, sv. Avguštin ter še milijoni drugih. O, tudi izpokorna nedolžnost je ljuba Bogu in Mariji!

Na katero stran se boš postavil, dragi čitatelj? Oj, če čuti tvoje srce rajsko zavest krstne nedolžnosti, ki še ni bila omadežana z nobenim smrtnim grehom, vztrajaj in ostani zvest do zadnjega vzdihljaja — na pravi strani med nedolžnimi jagnjeti, ki so odlični ljubljenci Marijini. Če pa te sreče ni več, skrbi pravočasno za lepoto izpokorjene nedolžnosti, ker sicer ne moreš biti ljubljen otrok Marijin.

* * *

Abulker, V zgornjem Egiptu je v začetku 18. stoletja živela družina, ki je bila najprej v razkolništvu.

potlej pa je prestopila v katoliško cerkev. L. 1714 jim je bil rojen sinček, kateremu so dali pri sv. krsu ime Abulker. Oče Jožef je najprej dete izročil v božje varstvo, potem pa se je obrnil proti altarčku presvete Device, ki ga je bil napravil v sobi, in ji predstavil otroka rekoč: „Ti boš njegova mati; tebi ga darujem od tega trenutka in ga posvetim tvojemu Sinu; varuj ga, da ostane čist vsakega greha; ohrani ga v polni veri katoliške cerkve; vzgajaj ga v čistosti; zaljšaj ga s slehrno čednostjo, bodi mu bramba in škit zoper hudobnega sovražnika do smrti!“

Očetova želja se je izpolnila. Bil je izvrsten deček in vrl mladenič, ki je vse življenje ohranil krstno nedolžnost. Ne bom vam tu natančneje opisoval njegovih vrlin; marveč le to povem, kako goreče je častil Mater božjo.

V sedmem letu njegove dobe je obiskal družino neki pater iz Jezusove družbe, ki mu je podaril podobico Matere božje. Pobožni otrok, jo obesil na steno, napravi zanj oltarček in večkrat na dan tu opravlja svoje goreče molitve. Vsako jutro ovenča sliko s cveticami; mnogovrstna darila, ki jih je pritrgal sam sebi, položi najprej na Marijin oltarček in jih pokloni nebeški Kraljici, potlej pa razdeli med uboge.

Njegova mati ga je večkrat videla, kako je kleče, z obrazom do tal sklonjen, v solzah klical: „Ti si moja mati, tebe ljubim, tebe ljubim!“ Potlej je hitro vstal, se globoko priklonil in glavico naslonil k Marijinim nogam, rekoč: „Tvoj služabnik sem, o Marija!“ Še ponoči ga je mati večkrat slišala ponavljati imeni Jezus in Marija.

Tudi druge otroke je učil in priganjal, kako naj ljubijo in časte Marijo. Prosil je gospoda misijonarja, naj mu povedo več lepih zgledov o Materi božji, da jih je potlej ponavljal svojim malim tovarišem in jih navduševal za čisto in nedolžno življenje.

Kot sedemnajstleten mladenič je bil poslan v Rim, da bi se izučil za misijonarja in potlej deloval med svojimi rojaki. Med potovanjem je povsod, kjer je le mogel, obiskal kako svetišče Matere božje, ter jo prosil

pomoči in ji obetal sveto zvestobo. Posebno se v Loreti kar ni mogel ločiti od Marijinega svetišča.

Zadnji dan l. 1731. je došel v Rim. Na sv. treh Kraljev dan je dobil obleko misijonskih gojencev. Preden jo obleče, jo daruje nebeški Kraljici, da bi jo blagoslovila. Detinsko-zaupno jo prosi, naj nikar ne dopusti, da bi v tem svetem oblačilu storil kak greh, marveč da bi mogel vedno čist ostati. In ko zapazi, da ima rdeč rob in pas, se spomni mučenja in navdušeno ga poljubi, se ozre na sliko Matere božje in vzklikne: „Tukaj sem, pošlji me! Toda storiti me moraš vrednega take milosti!“ V tem slovesnem trenutku je Mariji izročil vse svoje učenje in ves svoj trud. Tudi pozneje je mnogokrat ponavljal to popolno izročitev.

Pridno se je učil in pripravljajl za svoj poklic; vzorno se je vedel ter boljinbolj odlikoval v krščanskih čednostih. Pa božja volja ni bila, da bi bil priel ^{umrl} kot goreč apostol nazaj v svoj rojstni kraj, marveč Bog je v najlepših letih, kakor nekda j sv. Alojzij, presadil to lepo lilijo v rajski vrt Marijinih otrok. Kakor je lepo in vzpodbudno živel, tako je tudi lepo in srečno umrl, 30. aprila 1738. Vsi, ki so ga poznali, so pričali, da je ohranil ves čas svojega štiriindvajsetletnega življenja brezmadežno obleko krsne nedolžnosti.

Prva in zadnja smodka.

Ekaj boste govorili? Tobak ima svoj denar. Tako se rad odreže vsak tobakar, kadar ga kdo drega, češ, s kajenjem se izpiha dosti drobiža v zrak. Postaven kadilec je bil tudi Ogrinov France. Ta je zagovarjal kajenje tako-le: „Le dajmo ga; bodo pa davki toliko manjši. Tobak je cesarska roža. Kar cesar pri tobaku dobi, mu pa drugje ni treba iskati.“

Ali ima tobak res svoj denar, in torej kadilec ravno tako težak mošnjiček kot nekadlec, tega med tobakarji ne bomo dohnali do sodnjega dne.

Da kadilec znižuje davke, temu ne moreš oporekati; le to bi mogel k večjemu dostaviti, da jih znižuje pač drugim, sebi pa celo zvišuje. — Ali ima torej tobak svoj denar — kdo ve? Gotovo pa je, da ima tobak svoje posebne pravice. Tobak je znamenje pobratimstva, prijateljstva; zato se divjaki, ko so si med seboj menjali pipe in tobak, nič več ne preganjajo in si ostanejo prijatelji in pomočniki.

A glej, kako je čudno! Sram je človeka prositi kruha, denarja, obleke; tobaka prositi ni sram ne kmeta ne gospoda. Naš oče, imeniten tobakar, vem, da bi skoro rajše lakote omedleli, nego bi koga prosili jedi. Toda, ako je suh njih mehur, jim pa ni prav nič težko reči: „Ti, Luka, glej moj je suh, daj bom pa tvojega naredil.“ In Luka da rad; drugič pa prav pride.

Marsikomu bi se čudno zdelo in odkimal bi, če bi mu kdo ponujal skorjo kruha ali par vinarjev; če ti pa kdo pomoli svoj mehur, češ: pa mojega naredi, ali pa ti ponudi smodko, tedaj pa misliš, da bi ga razžalil. če se ne bi poslužil njegovega kadiva.

Tak je tobak!

Pa ne le svoje pravice ima tobak, tudi svoje muhe. Kakšne — je pripovedal onidan Klančarjev Konrad, ko je sedela tamkaj pod lipo vesela družba in se prijazno kratkočasila.

Nekdo izmed družbe je bil tako imeniten in tako dober, da je izlekel iz žepa cel šop smodk in jih je ponujal po stari tobakarski navadi in darežljivosti vsej družbi.

„Lepa hvala, ne kadim,“ odvrne Konrad, edini v celi družbi.

„Če ne, pa boš.“

„Res lepa hvala, nisem kadilec.“

„No, ta je pa lepa! Tak dečko, pa ne bo kadil, ko kadi že vsak otrok.“

„Imam poseben strah pred kajo; zlasti še pred smodkami.“

„No, daj, daj! Saj nisi dekle.“

„Pusti me! Vedi, da ne bom. Mi ne ugaja in mi ne. Vam rajši povem, zakaj mi kajenje ne ugaja.“

„Če ne maraš kaditi, pa še praviti ni treba,“ ugovarja nekoliko užaljen tobakarski dobrotnik.

„O, pove naj pa le!“ se takoj oglasi vsa družba. Konrad prične.

„Tudi jaz nisem bil vedno tak, pač pa premeten ptiček, kakor so navadno vsi takile mestni otroci. Vse sem moral pretakniti, vse pregledati, pa tudi vse pozkusiti. Lahko si mislite, da mi tudi tobak in pipa in druga tobakarija ni ostala neznana reč. — Kolikokrat sem potegnil par dimov iz očetove pipe ali iz njihove smodke, kadar so jo kam položili med opravikom.

Da sem prosil tudi pri tovariših za kak ostanek svalčice ali vsaj za par potegljajev, to se pri junakih moje vrste samoobsebi razume. Imeti svojo zalogo: to so bile sicer moje srčne želje; toda da bi se povzpел sam tako visoko, se mi ni nikdar izponeslo. Pa so me morali že kdaj opaziti domači, dasi sem skrbno skrival pred starši ono, s čimer sem se hotel pred drugimi postaviti. Ali pa me je izdal morda tobakov duh, pa rjava barva na prstih. Imeli so me — pa je. Ali so me? . . . Nič me niso. Čudil sem se, da me nič niso. Še bolj sem se začudil, ko so mi oče rekli: „Kondek, e, kaj bi tisto le smrdljivost kadil, tiste svalčice, tiste ostanke. Ali jo vidiš — ta-le bo zate!“ pa so mi pomolili lepo temnorjavo in debelo smodko. „Ta-le bo za-te!“

„No, no, kaj pa misliš? Zdaj ga boš pa še ti učil te grde, smrdljive kaje?“ se oglase mati iz kuhinje.

„Ali ni prav, da tak krepak dečko kadi?“ se ozro oče na mater. Opazil sem, da so nekoliko pomežiknili. Seveda še na misel mi ni prišlo, čemu. Mati so na to umolknili. Prav v redu se mi ni zdela vsa stvar; vendar sem bil vesel, da se zdaj lahko kar očitno postavim — kar na domačem pragu in pa s tako! Ne svalčice, ne s koncem, ampak s celo. — „Ne, danes je ne bom, je je škoda za delavnik, v nedeljo jo bom, popoldne, tako sem si mislil in spravil smodko. Hodil sem jo pa gledat vsak dan, tudi pomeril sem jo vselej, stopil možko gorindol po sobi ter se vstopil zdajnzdaj pred ogledalo.

S. 111/100

Prišla je naposled nedelja, moj dan. Popoldne po cerkvi sem se hitro preoblekel, potem pa po smodko. Ponosno sem jo prižgal, kar v kuhinji. Toda potem me pa ni več držalo pod streho. Kondek je moral vun. Kdo bo kadil, če ga nihče ne vidi. Kadi se zato, da ljudje človeka vidijo in občudujejo. Pred domačo hišo, pa tudi pred sosedovo in še nižje doli, po ulici, da sosedovi vidijo, da kadi Klančarjev Kondek smodko. Kolikokrat sem se ustavil, se obrnil na to in na ono stran, da bi se videlo od vseh strani, kako Kondek kadi.

Deset minut ni trpel to moj ponosni izprehod. Oči niso več dobro delale. Zdelo se mi je, da je stopila prednje lahka meglica. Videlo se mi je, da pričenja deževati. Vse je mrgolep po zraku. Iztegnil sem roko, a čutil nisem dežja, tudi dežnika ni nihče razpel.

Tudi v glavi ni bilo vse prav. Nekaj se je sukalo. Pri hišah sem videl po dvoje vrat; ob voglih sta bili po dve svetilnici, in vsi ljudlje so hodili v parih.

Prijel sem se za glavo. Smodka mi ni več šla. Roka mi je omahnila, in smodka mi je padla na tla. Pobratil se mi ni ljubilo, saj se tudi nisem upal pripogniti.

Tudi v ustih in v želodcu ni bilo dobro. „Domov, domov, brž domov“ — sem si dejal. — Komaj sem prilezel ob hišah... Kar padel sem v hišo in na postelj.

Hudo je bilo... vse se je vrtelo okrog mene in potem... ne vem več.

Drugo dopoldne sem se zbudil, podoben bolj mrliču kot živemu. Ves slaboten in prazen. Usta polna nesnoznega okusa.

Oče in mati so bili ob postelji.

„Ali je bila prehuda?“ mi reko oče smehljaje.

„Boš pa še očeta ubogal in kadil!“ ošinejo mati očeta in mene obenem.

Prav hudomušno pa mi dé starejša sestra: „Le brž vstani, Kondek; boš videl, kako prijaznega kozlička smo dobili včeraj. Zunaj na dvorišču za drvarnico ga imamo.“

Res sem ga šel gledat in tudi takoj zvedel, kdo mu je bil odkazal ta prostor.

Huda šola, toda dobra šola. Od tedaj mi pa ne gre več in ne gre tobak. Oče se vedeli, da drugače nič ne opravijo; pa so se poslužili tega zdravila. Sram me je bilo pred njimi in skrival sem se. Danes sem jim pa hvaležen, ko tolikokrat slišim tožiti hude tobakarje: „Kako rad bi se ga odvadil, pa se ga ne morem.“

Ferd. Gregorec.

„Martine, kaj je bilo...?“

Priden je sedaj Novakov Martine. Pravijo pa, da nekdanj ni bil. Tovariši ga niso marali v družbo. Po poti iz šole mu je vrgel kdo v obraz kako pikro. Koga drugega bi bilo sram. — Martineta pa ni bilo. Jezilo ga ga je. Skočil je za nagajivcem in če ga je dohitel, nista kar ob kratkem opravila. In če so zvedeli pri Novakovi, so ga tudi kaznovali, potem pa še učitelj v šoli. Pa vse ni nič pomagalo.

Nekaj je pa le ...

* * *

Pozimi je bilo ...

Gruče otrok so hitele v šolo. Med zadnjimi je stopal Novakov Martine, prav malomarno in zamišljeno. Prišel je do mosta. Ob mostu je pekel kostanjar svoje blago.

Vse polno otročaje se je gnetlo okrog pečice kostanjarjeve. Komur so dali doma krajcar, ga je tu gotovo zapravil: pet gorkih kostanjev je dobil zanj.

Martine pa ni imel novčiča. Doma mu ga niso dali — pač bi mu bili pa dali radi kaj drugega kakor krajcar.

Dišal mu je pa kostanj. Izmed tovarišev ga mu ni hotel dati nihče. Misliti je jel, kako bi prišel do kostanja.

Manjši in večji šolarji so nastavljali roke proti branjevcu, ki jim je štel kostanje. Krajcarje so mu pa

metali v škatljo, kjer je bilo že polno bakrenega drobiža.

Martine se je neopažen približal škatulji z bakrenim drobižem. V mislih se mu je porodila zlobna namera: nekaj krajcarjev vzamem, pa bom kupil . . . Morda se mi posreči, da bo še za štrukelj.

Prvič je mislil danes krasti. Ker še ni bil vaje, se mu ni posrečilo.

Srce mu je močno bilo, ko je iztezal roko . . . Ko je bil popolnoma pri škatlji, je hitro hotel zagrabiti drobiž, pa roka se mu je zatresla in iz pesti mu je padlo par novčičev . . . Drobiž je zazvenel. Takrat se je pa ozrl kostanjar, in z velikimi očmi so gledali tovariši.

„Martine je tat!“

Prijela ga je težka branjevčeva roka. Trpela so Martinetova ušesa.

Drobiž je Martine vrgel nazaj in hotel je zbežati. Pa ni šlo kar tako.

Ko ga je branjevec kaznoval, postavil ga je pred sošolce in jim dejal:

„Vidite ga tatu!“

Učence je obšel strah, nekatere tudi veselje, ker je bil Martine v pesteh in jim ni mogel nič.

„Čakaj, čakaj . . . Boš videl v šoli — —!“ so mu žugali tovariši, odhajajoči v šolo.

Tedaj je bilo Martinka sram, da ni vedel, kam bi se del. Ko je bil rešen pesti, je izginil s povešeno glavo. Spremljali so ga glasovi tovarišev:

„Le čakaj. — —“

V šolo tisti dan ni šel. — Ves dan je postopal, se skrival. — —

Drugo jutro so ga pripeljali v šolo oče. Ves je bil objokan.

Tovariši — nagajivci so mu jeli očitati:

„Martine, kaj pa je bilo . . .?“

Martine pa je gledal v tla in ni zinil besedice. Gospodu učitelju pa je odgovoril . . .

Prašali so ga: „Martine, boš še kdaj?“

In Martine je dvignil glavo ter odgovoril počasi, z jokajočim glasom:

„Nikdar več, gospod učitelj.“

Se potem so ga vkljub učiteljevi prepovedi dražili nekateri: „Martine, kaj pa je bilo ...?“

Pa Martine ni vrgel knjig po tleh in skočil za njimi. Mirno je šel domov, sram ga je bilo in kesal se je svojega greha. — —

Od tedaj pa je Martine ves drugačen. Prej len in poreden, sedaj pa priden in dober.

Gospod učitelj ga imajo zopet radi, še rajši pa dobri tovariši.

Planinov.

V službo.

Bilo je na novega leta dan. Oče Dovjak se je vrnil s svojim štirinajstletnim sinom Nacetom od rane maše. Nista imela daleč do cerkve in vendar sta prišla vsa ivnata domov. Pogrela sta si premrle ude pri topli peči, in kmalu je mati prinesla zajtrk: koruzne žgance z mlekom.

Danes je bilo nenavadno tiho im mirno pri Dovjaku. Oče, mati, Nace in njegova mlajša sestra so jedli pri mizi iz ene sklede. Zajemali so počasi, kakor da bi jim jed ne dišala, dasi so jo imeli drugekrati vsi radi. Tudi na peči, kjer so jedli manjši otroci, ni bilo čuti tistega pregovarjanja in ščebetanja, kakor sicer, četudi jim je šlo bolj v slast, kakor onim pri mizi. Le grlica je grulila v veliki kletki na steni blizu peči, dokler ji ni Nace prinesel drobec žganca. Na vseh obrazih je bilo videti žalost in skrb. Vsi so mislili na eno in isto, vendar ni hotel nihče prvi ziniti besedice o tem, kakor bi se bal, da bi ne napeljal misli drugih in pogovora na to, kar se mora kmalu zgoditi. Vsak si je želel, da bi se prav počasi premikal kazalec na uri, da bi bilo tako vsaj nekoliko več časa, preden odideta oče in Nace.

Danes se je namreč moral Nace posloviti od rodne hiše, od bratcev, sestic in od roditeljev. Iti je imel služiti tja k Bekolju, tri dobre ure hoda od tod. Bila je to njegova prva služba. Težko je šlo pri Dov-

jaku. Skrb je bila vsakdanji gost zlasti pri očetu in pri materi. Bog jima je dal petero zdravih in čvrstih otrok. Premožnja ni bilo pri hiši. Ena njivica in košček travnika, to je bilo vse. Seveda ni mogla ta njivica živiti vseh. Pozimi in poleti sta morala oče in mati trdo delati, da sta si prislužila vsaj živeža. Doma sta si trgala od ust, da sta dala otrokom. Otroci imajo zdrave želodčke in dobre zobe. Zato ni čuda, da je včasih pri Dovjaku pogledal glad v hišo. — Vendar se je živelo z božjo pomočjo. Oče in mati sta se veselila otrok, in njuna ljubezen je objemala vse enako.

Če je bilo včasih težko za živeže, je bilo temvečkrat še težje za oblačilo. Dandanes obleka stane in ne drži dolgo. In pet takih otročajev že nekaj raztrga. Vendar niso hodili otroci raztrgani. Nosili so staro in zašito obleko, ki pa je bila vedno snažna.

Najstarejši sin Nace je stopil novembra iz šole in lahko je rekel ob koncu, da ni tako zastoj trgal hlač po šolskih klopeh. Pametni dečko je sam uvidel, da ne sme biti očetu in materi še dalje v nadlego. Zato je hotel iti služiti. Povedal je staršem, ki so mu izprva branili, naposled pa le privolili. Tako je moral nastopiti Nacek danes prvo službo kot pastir.

Zato je bilo pri Dovjaku vse tako pobito in žalostno. Skrbna mati je po zajtrku povezala v culico nekaj obleke in mašno knjižico. (Konec prih.)

Po zimi.

Con moto.

P. Angelik Hribar.

The musical score is written for voice and piano. It features a treble and bass staff with a 2/4 time signature. The melody is in the treble staff, and the piano accompaniment is in the bass staff. The tempo is marked 'Con moto' and the dynamics are 'mf' (mezzo-forte) and 'p' (piano). The lyrics are in Slovenian and are written below the treble staff.

1. Sne-žec si-plje, pa - da Ti-ho na po-
 2. Za - jec la - čen v gr-mih l-šče hra-ne

ljé. Oj, kdor ni-ma do - ma, Njemu zdaj gor-
si In o - to-žen ča - ka Top-le po-mla-

jé. Pti-ček ska-če la - čen Sem-ter-tja po
di. Sne-žec sip-lje, pa - da Ti-ho na po-

tleh, Oj, ka-ko je mr-zel, Mr-zel be - li sneg.
ljé, Oj, kdor ni - ma doma, Njemu, oj, gor-jé!

Semjonov.

Zimski dan.

Solnce gleda z visočine
na sneženo plan.
Ogleduje se v kristalih
zimski mrzli dan.

A njegov obraz je mračen,
ves meglen in bled.
Saj ga vsepovsod ogrinja
ivje, sneg in led.

Dan sramuje se samsebe,
pa zapre oči.
Mrakvečerni svet objame —
zimski dan zaspi.

Mokriški.

V burji.

Na sneženo plan jasen sije dan, a gorkote ni. Po gazici v vas revež sivolas zmrzujoč hiti.	„Ti nadležni mraz, kdaj sem neki jaz prizadel ti kaj? In ti, grozni piš, kdaj midva navzkriž sva si bila, kdaj?“	Spet se piš uprè in moža podrè, vsuje nanj snegà. Milo vzdihujè vstaja revež mroč, mraza drgetà.
---	---	---

Burja pa vrši in naprej hiti čez sneženi grič.	Kaj bo tak berač, vzdih njegov in plač? To ji mari nič!
--	---

Mokriški.

Uganka.

(Zastavil R. B.)

Sè štirimi sem reka,
ki v Dravo se izteka.
Brez prve črke sem naprava,
ki vam vsakdanji čas uravnava.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Vabilo na naročbo.

Zaupno vas spet letos obišče vaš priljubljeni prijatelj, učitelj in voditelj — „Angelček“. Mnogo je še hiš, kamor bi rad zahajal ter učil in kratkočasil dobro deco, a ga nočejo povabiti. Usiljevati se pa seveda ne sme in noče. Zato le prosi, da naj ga blagohotno še dalje vzprejemajo vsi njegovi dosedanji prijatelji kakor doslej; pa naj mu pot pripravijo še v mnoge druge hiše, kamor še ni prihajal dozdej. — „Angelček“ izhaja kot priloga »Vrtcu«, a se lahko naroča tudi posebej za 1 K 20 h na leto. Prodajajo se tudi še poprejšnji tečaji, in sicer I. – XII. vezan po 80 h, XIII. – XIV. pa po 1 K. Naročnina se pošilja z naslovom: **Anton Kržič, c. kr. profesor, ali pa: Upravništvo „Vrtčevo“ v Ljubljani (Sv. Petra cesta 78)**